

ga zbora se vrše mirno. — Rusija je poslala zopet Perziji zahtevo, da naj plača vse stroške, ki jih je imela Rusija pri pošiljanju vojaštva v Perzijo, ali pa ji bo tekom 48 ur napovedala vojsko. — Na Španskem so pri občinskih volitvah skoraj na celi črti zmagali pristaši kraljestva, ali takozvani monarhisti.

Dne 1. decembra: Cesar je danes sprejel novoimenovana avstrijska kardinala, olomuškega nadškofa dr. Bauerja in dunajskega dr. Nagla. — V proračunskem odseku državnega zbora je govoril dr. Šusteršič in je zahteval, naj se ozira vlada tudi na gospodarske zahteve v južnih deželah. — Volitve v hrvaški sabor se bodo vršile 15., 16. in 18. decembra. — Perzija je odklonila zahteve Rusije. Rusko vojaštvo koraka proti glavnemu perzijskemu mestu. — Kitajski vstaši so sedaj gospodarji Kitajske, vladne čete so povsod poražene.

Dne 2. decembra: Cesar se je zopet malo prehladil, ko se je pred kratkim zgodaj jutraj vozil na sprehod. — Predbožično zasedanje državnega zbora bo baje končano dne 16. decembra. — Spravna pogajanja med Poljaki in Rusini so se razbila. — Ban Tomašič prepoveduje volilne shode hrvaških strank. — Na Kitajskem so vladne čete od vstašev popolnoma premagane.

Dne 3. decembra: Cesar je imenoval generala Blaža Šemua za načelnika avstrijskega generalnega štaba. Šemua je rodom iz Kranjskega. — Kljub prepovedi so hrvaške stranke priredile danes mnogo volilnih shodov. Mažaronska vlada zaplenjuje dan za dnevom neljubo ji hrvaško časopisje. — Avstrijska vlada je poslala na Kitajsko bojno ladjo „Franc Jožef I.“, da ščiti Avstrije v Šangaju na Kitajskem.

Dne 4. decembra: Cesar, ki se je v soboto prehladil, je že zopet ozdravel. — Večina čeških državnozbornih poslancev je sklenila, stopiti v vladno večino. — Baje namerava odstopiti zunanji minister Entental. — V ogrskem državnem zboru so djali novo brambno postavbo z dnevnega reda. — Resen spor preti tudi med Rusijo in Turčijo. — Med vstaši in vladnimi četami na Kitajskem je prišlo do tridnevne premirja.

Dne 5. decembra: V proračunskem odseku državnega zbora je bil sprejet začasni proračun. Poslanec dr. Korošec je govoril o potrebi ojačenja vojaštva na avstrijsko-italijanski meji. — V nemškem državnem zboru se je vršila zopet razprava glede maroškega vprašanja, na kar se je državni zbor zaključil. Bila je to zadnja seja starega državnega zbora. — Rusija pošilja v Perzijo nove vojaške čete.

Razne novice.

Iz Šole. Štirirazredna ljudska šola v Framu je povišana v petrazrednico. — Za definitivnega učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v Razborju je imenovan definitivni učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah. — Kot definitivni učitelj je nastavljen na šoli v Cirkovcah tamošnji provizorični učitelj Karol Pfaner. — Kot definitivna učiteljica v Središču je nastavljena tamošnja suplentinja Olga Serajnik. — Definitivna učiteljica v Hočah Cecilija Tržan je dobila začasen dopust. — Učiteljici ročnih del v St. Ilju v Slov. goricah in v St. Lovrencu nad Mariborom Ana Hufschmied in Eliza Prahtl ste stopili v stalen pokoj.

*** Poroka.** V Haasbergu pri Planini na Kranjskem so v četrtek, dne 30. novembra t. l. prevzvišeni gospod knez in škof lavantinski v grajski kapeli sv. Antona Pad. poročili hčerko svetl. kneza Hugona

Priča Jurij starogrof Salm je izpovedal, da se spominja, da je v njegovi mladosti prišel hišni kaplan njegove tete baronice Bourguignon, Peter Hörnes, v Novo Celje, inspicirat tamošnje nove hmeljske nasade.

Od svojega očeta kneza Salm ve priča, da je Hörnes priporočil knezu, saditi hmelj in da je Hörnes učil takratnega knezovega vrtnarja Jožeta Bilgerja, kako je s hmeljem ravnati.

Ko se je potem pokazalo, da hmelj v Savinjski dolini dobro uspeva, so začeli saditi hmelj baron Hackelberg in Warsberg in potem tudi Hausenbüchler v Žalcu in drugi posestniki. Pri vseh teh nasadih posredoval je Bilger in to dejstvo je menda tudi vzrok, da se pripisuje njemu tudi misel za sajenje hmelja.

Po mnenju priče pričel se je saditi hmelj v Novem Celju koncem 60. let, v ostali Savinjski dolini pa nekaj let pozneje; natančnih podatkov o času priča ne more podati.

Priča predloži pismo svoje tete baronice Bourguignon z dne 10. novembra 1911., ki se glasi v slovenski prestavi:

„Na Tvoj poziv Ti naznanjam, kar Ti je itak že znano, da se hmelj v Savinjski dolini nikakor ni začel saditi vsled inicijative Jožeta Bilgerja, rajnega oskrbnika Tvojega očeta, temveč vsled nasveta rajnega župnika g. Petra Hörnesa, domačega kaplana moje matere na gradu Herschberg.“

Isti je vsled povabila Tvojega očeta, kateri ga je zavoljo njegovega gospodarskega znanja in njegove izkušnosti visoko čislal, prišel iz Herschberga v Novo Celje, da pove svoje mnenje o izdatnejšem gospodarstvu. Hörnes je proučil tam zemeljske in klimatične razmere in vsled tega izrečno priporočal, naj se v Novem Celju zasaadi hmelj.

Na ta predlog se je Tvoj oče odločil, saditi v Novem Celju hmelj. Hörnes se je vrnil v Herschberg in

Windischgrätz, Lujizo, ki je svoj čas v Konjicah iz Njihovih rok prejela tudi zakrament sv. birme, s ces. in kr. komornim grofom Ivanom Ceschi iz Tirolskega. — Med svati, katerih je bilo približno 50, je bilo opaziti predsednika gosposke zbornice, kneza Alfreda Windischgrätz, in najodličnejše zastopnike knežjih in grofovskih rodov Windischgrätz, Auersperg, Ceschi, Thun in Attems. Lep natančnejši dopis o izredni slavnosti prinese prihodnja številka.

*** Razmere na naših poštah.** Zadnji čas nam pogosto dohajajo poročila, da se naš list naročnikom zelo neredno dostavlja. Po nekod dobijo „Slov. Gospodarja“ še-le čez teden dni, drugod manjka zopet notranja pola lista, ali pa je list raztrgan ali umazan, predno pride naročniku v roke. Prosimo naše somišljenike, da se za vsak posamezni slučaj takoj pritožijo na pošti, in če to ne pomaga, naj nam naznanijo zadevo, da bomo proti dotičnim osebam, ki so krive tega nereda, nastopili tako, kakor taki ljudje zaslužijo. Od nas se list vedno redno odposilja.

„Sloga“ je zopet zapela svojo staro, neskladno pesem: hvalisanje nekdanjih slogaško-liberalnih poslancev, pred vsem seveda svojega krušnega očeta, v političnem penzionu živčnega hofrata Ploja. Ne maramo kratiti nobenemu poštenemu delavcu za narodni blagor njegovih resničnih zaslug, toda menimo, da je vsako izmišljevanje in pretiravanje odveč, ker se tiste namišljene zasluge takoj razblinijo v nič, če se na nje posveti z lučjo resnice. „Velikanske uspehe“ nekdanjih deželnih poslancev dokazujejo med drugim slovenske meščanske šole, ki jih ni, slovenske gospodarske in strokovne šole, ki jih ni, lokalne železnice, ki jih ni, regulirane reke, ki jih ni; neregulirana Drava, samo v nemškut. delu regulirana Pesnica, neregulirana Ložnica, neregulirana Sotla itd. Kako so bili poslanci sami zadovoljni z „uspehi“, ki so jih dosegli od nestrpne in skrajno nestrpne nemške večine, so sami najbolje pokazali s tem, da so kraju svojih „uspehov“, to je Gradu, obrnili hrbet ter se dolgo časa niso hoteli več vrniti v graško deželno zbornico. Tako smo častivredni „Slogi“ dali zopet nekaj tvarine za spev, ki pa ne bo več — slavospev. Štajerskim Slovincem še sploh ni prišel čas za politične slavospeve, in zato je „Slogino“ hvalisanje gotovih oseb sama in ostudna politična hinavščina.

*** Pametno!** Na kratkem potovanju po Dravski dolini sem naletel v eni fari na pogreb. Med žalajoče spremljevalce rajnega se je delil listek s slovensko prestavljenimi psalmi, ki se pojejo pri pogrebi, ter pogrebni molitvah. Ker poneso ljudje ta listek s seboj na dom, se počasi udomači in spozna vsebina pomenljivih obredov in mrtvaških opravil, pa tudi našim ljubeznivim „Proč-od-Romovecem“ vzame taka prestava očitane zoper tuj (latinski) jezik pri cerkvenih opravilih.

*** Vlaseh** so si prav hudo nemški nacionalci na Štajerskem. Liberalni učitelji, glavna opora svobodomiselne nemške stranke po mestih in trgih, se puntajo zoper svobodomiselno nemško deželno gospodarstvo ter burno zahtevajo zvišanje plače. Pretečeno nedeljo so imeli nemški spodnještajski učitelji v Mariboru svoje zborovanje, na katerem so voditeljem nemške deželne politike pravili tako gorke, da je predsednik nemškega Volksrata, dr. Delpin, ki je temu zborovanju predsedoval, bil prisiljen, odločiti vodstvo shoda. Torej sam predsednik Volksrata, pred katerim sicer kaj pogosto trépeče marsikateri avstrijski minister ali višji uradnik, ni mogel ukrotiti besnehih nemških duhov. Nemško-liberalnim mogotcem so se začele tresti nacionalne hlačice ob misli, ali bodo učitelji izvedli svojo grožnjo, ki jo je izjavil učitelj Schie-

je tam takratnega vrtnarja Bilgerja natančno poučil, kako se napravi hmeljišče; nato je bil nastavljen Bilger kot oskrbnik in je začel saditi hmelj.

Več let pozneje prišel je Hörnes, ki je bil inspektor na obeh veleposestvih, pregledovat hmeljske nasade v Novem Celju ter se je prepričal o njihovem stanju.

E. Bourguignon-Salm m. p.“

Razlogi:

V obeh predstojeh slučajih je odločilno edino vprašanje, ali se je hmeljarstvo v Savinjski dolini res vpeljalo po duhovniku in ali je tožnik Franc Čremožnik to svojo trditev pravočasno dokazal. Če se tema vprašanja potrdi, dobil je Čremožnik stavo ter vsled tega Terezija Kunst ni bila opravičena, izročiti pri njej deponirane stavljenne svote Andreju Antloga, temveč bi morala znesek 40 kron po eventualnem odbitku svojega posojila, 20 K, odšteti Francu Čremožniku.

Sodno-znano in po priči starogrof Jurij Salm dokazano je dejstvo, da se je razširilo hmeljarstvo v Savinjski dolini še-le potem in vsled tega, ko ga je graščina Novo Celje z uspehom vpeljala.

Morebitni prejšnji poskusi posameznih žalcenov so bili v tem oziru brez pomena in ne pridejo v poštev, ker niso našli posnemovalcev in so ostali tudi po trditvi tožnice Terezije Kunst le omejeni poskusi.

Po priči starogrofa Jurija Salm in po pismu baronice Bourguignon-Salm je pa brez dvoma dokazano, da je rajni knez Salm na svoji graščini v Novem Celju vpeljal hmelj po nasvetu duhovnika Hörnesa in ne vsled inicijative poznejšega oskrbnika, prej vrtnarja v Novem Celju, Jožeta Bilgerja, ki se je sam priučil hmeljarstva še-le od Hörnesa na gradu Hersch-

ber iz Cmureka, da bodo namreč vsi nemški svobodomiselni učitelji krenili v socialno-demokratski tabor, če ne dobe večje plače. Da, celo gosp. Wastian, ki se ga kaj rado proslavlja za rešitelja spodnještajerskega nemštva, z vsemi svojimi zvonečimi nemškimi frazami ni našel milosti v očeh svojih nemških bratcev, temveč se je odmev, ki so ga njegove besede izzvale izmed učiteljstva, glasil: Proč z Wastianovim predlogom! To je namreč tisti predlog, ki je nameraval deželni šolski svet celotno spraviti v nemške svobodomiselne roke ter je bil neposredni razlog za slovensko obstrukcijo. To je torej slika nemškega gospodarstva v štajerski deželi: vse polno dolgov, vedno več novih zahtev, iztegovanje rok po večjih plačah, strah pred novimi deželnimi davki in ravnanje ter kavsanje svobodomiselnih nemških bratcev med seboj. Mi Slovenci pa lahko ravnoodušno gledamo, kako Nemci sami dokazujejo pogubnost nemškega liberalnega gospodarstva v deželi, in mirno čakamo, da bomo govorili zadnjo besedo.

*** Slovenska liga** katoliških akademikov na Dunaju si je izvolila na svojem običnem zboru dne 15. novembra t. l. za naslednjo poslovno dobo sledeče predsedstvo: Predsednik Imbro Bolkovac, stud. med.; podpredsednik Lovro Sušnik, cand. phil.; drugi podpredsednik Anton Tomaszek, stud. agr.; tajnik František Vitek, cand. iur.; blagajnik Josef Musielewicz, cand. phil.; odborniki: Cyril Melicharek, cand. phil.; Theodor Myslevec, stud. ing.; Vlado Smolčić, stud. esp.; Lovro Bogataj, cand. iur.; Vekoslav Vrtovec, stud. iur.

Zadružna zveza v Mariboru priredi po božičnih praznikih dne 27. in 28. decembra tečaj za nadzorstvo v hotelu „beli vol“ v Celju. Vse zadruge, pri katerih nadzorstvo ne deluje, se pozivajo, da pošljejo v ta tečaj vsaj enega člana nadzorstva. Dne 28. in 29. decembra pa se vrši tečaj za sestavo računskih zaključkov v Celju. Oni gospodje, ki se bodo udeležili tečaja za nadzorstvo, se lahko udeležijo celega tečaja za sestavo računskih zaključkov. Vse one zadruge, katere ne sestavljajo same računskih zaključkov, naj pošljejo svoje tajnike v ta tečaj, udeležijo pa se tega tečaja tudi lahko načelniki posojilnic. Prijave za oba tečaja naj se prav kmalu pošljejo Zadružni zvezi v Maribor.

Letošnji Mohorjani so vredni velike hvale, — kajti do sedaj so nabrali za „Slovensko Stražo“ že 1360 K. Lepa požrtvovalnost in velik napredek v primeri z lanskim letom, ko je bilo prav v tem času nabranih samo 360 K. Prisrčna jim hvala. Poznamo pa še nekaj stotin slovenskih župnij, v katerih je tudi narodna zavednost doma, in tako upamo, da se Mohorjani tudi v teh župnijah spominjo „Slov. Straže.“ Mohorjani! Mohorjeve knjige so znamenje kulture slovenskih domov. Plačajmo dobrote in duševno bogatstvo Mohorjevih knjig z darovi „Slov. Straži“!

*** Nemškim otrokom** pomagajte! Nemški Sulferein in Südmarka iztezata svoje prste po slovenskih otrocih, da bi jih ponemčila. Pravita, da jim je samo blagor otrok pri srcu. Na Češkem pa imajo stotine in stotine stradalajočih nemških otrok, osobito v Orlovskem gorovju (Adlergebirge), za katere pa nimata dovolj usmiljenja. Zato se dotični odbor obrača na Slovence, naj bi podpirali gladujoče otroke velikega nemškega naroda. Tukaj pomagajte razni nemški Sulferein, razne Nord- in Ost- in Südmarke in razne zveze Nemcev, če vas res prevzema ljubezen do otrok!! Skrbite za nemške otroke! Nemške otroke rešite gladi! Slovenske otroke pa pustite pri miru, za nje bodo Slovenci poskrbeli sami!

berg v to svrhu, da je znal prav ravnati z novimi hmeljskimi nasadi v Novem Celju.

Pravi povzročitelj hmeljarstva v Novem Celju in stem tudi v Savinjski dolini, je torej Peter Hörnes, duhovnik; stem je torej trditev Franca Čremožnika pristači dokazana.

Franc Čremožnik je pa svojo trditev tudi pravočasno dokazal; kajti po izpovedbi popolnoma neprizadete, torej polno verjetne priče Miha Božič, je dognano, da je že nekaj dni pred 13. junijem 1911 pokazal Andreju Antloga potrdilo starogrofa Salma, iz katerega so bila zgoraj navedena dejstva razvidna.

Sedanji ugovor tožene Terezije Kunst, da temu potrdilo ne gre dokazilna moč, je naravnost nagajiv, ker se pri stavi gotovo od nobene strani ni mislilo na kak dokaz v smislu civilno-pravnega reda in ker se je sedaj resničnost potrdila izkazala celo pravnim potom. Čremožnik je do prinesel dokaz, katerega mu je bilo v dogovorjenem roku mogoče dobiti; če bi bil pa Andrej Antloga zahteval drugi dokaz, bi bil moral to že pri stavi izreči, ne pa pozneje brez pravih razlogov trditi, da predložena listina nima dokazilne moči.

Ker sta torej obe vprašanji v prilog Franca Čremožnika rešeni, moralo se je njegovemu tožbenemu zahtevku na obsodbo nasprotnice v plačilo zneska 20 kron, ugoditi, nasprotno pa tožbeni zahtevek Terezije Kunst zavrniti.

Končno je še pripomniti, da je pri zgorajšnjem pravnem položaju zaslišanje vseh, od Terezije Kunst za trditev, da je bil hmelj že prej v Savinjski dolini, ko ga je zasadil knez Salm, navedenih prič bilo za rešitev pravnega spora brez pomena in se je moralo odkloniti.

Celje, dne 24. novembra 1911.

Dr. J. Kotnik l. r.“

Iz Gradca. Društvo sv. Marte se obrača z nujno prošnjo na vse one Slovence, ki imajo kaj smisla za njeno prekoristno delovanje, da mu priskočijo na pomoč z denarnimi prispevki. Zima že trka na vrata; stroški se bodo zvišali vsled kurjave. A vedno več deklet prihaja v naše prostore, ki jim nudijo varno zavetišče pred volikomestnimi nevarnostmi. Že sedaj jih prihaja do 10 na dan; a pozimi bo število poskočilo, z njim pa seveda tudi izdatki. Kdor ve, kaj pomeni za mlado dekle pošteno in varno zavetišče, kamor se zateče v slučaju potrebe, ta gotovo ne bo pomišljal, poslati denarni prispevek društvu sv. Marte, ki tako skrbi za slovenska dekleta. Razposlali smo čez 1500 položnic, a odzvalo se jih je komaj 200. Naj se vsaj sedaj prebudijo iz svojega spanja in pošljejo društvu svoj prispevek kot dar Miklavža.

* Za Slov. Stražo je daroval mladenič Jožef Zadravec v Vitanu 600 različnih obrabljenih znamk! Hvala!

Mariborski okraj.

m Maribor. (Razstava.) Preteklo nedeljo, dne 3. t. m., ob 12. uri so prevzvišeni knez in škof ob obilni udeležbi duhovščine in vernega ljudstva v prostori stolnega župnišča slovesno otvorili devetindvajseto razstavo raznovrstne oprave, ki je odločena za 48 župnij lavantinske vladikovine. V prisrčnem govoru so priljubljeni Nadpastir pred vsem zahvalili ljubega Boga, ki je s svojim blagoslovom družbo vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa in v podporo ubogih cerkev očitno spremljal vseli trideset let njenega obstanka, nato izrekli svojo višepastirsko zahvalo vsem umrlim in živečim dobrotnikom prekoristne družbe, ki je že 134.566 K 90 vin. nabrala in porabila za olepšanje cerkev naše škofije, zlasti ženskemu odboru, gospej Ani Eichler, gđc. Mariji Schindler in Tereziji Pöschl, ki že od 27. maja 1881, torej celih trideset let, neumorno in brezplačno delajo v blagor družbe. Potem so poslušalcem z vneseno besedo pokazali pomen trte z ozirom na ljubega Jezusa. Trta nam daje rujno, zlato kapljico, ako se v potu svojega obraza trudimo ter jo modro in vestno gojimo. Božja trta, Jezus je za nas in nam v odrešenje dal svojo najsvetejšo kri pri zadnji večerji, na Olski gori, na križevem potu od Pilatove hiše do vrha Kalvarije ter jo je na križu prelil do zadnje kapljice. Trta nam daje sladko kapljico, in čem slajšo kapljico daje, tem bolj je čislana, tem bolj razveseljuje srca ljudi. Zakrament, ki ima vso sladkost vsaki čas in za vse ljudi v sebi, je zakrament presvetega Rešnjega Telesa. Trta pa nam kaže tudi obilno in večno plačilo, ako bomo ostali zvesti Jezusu do konca življenja! Kakor v tihi senci z zelenjem in grozdem obloženih brajd po trdem delu sesterih dni, boš ob koncu vseh dni mirno ter sladko zaspal, in Jezus sam bo tvoje preobilo, večno plačilo! — V znak naklonenosti napram družbi in v znak vnetosti za najsvetejši zakrament, so podarili v društvene namene velikodušen dar v znesku 100 K. Končno so podelili navzočim višepastirski blagoslov ter si pod vodstvom predsednice, vidno vzradoščeni nad tolikimi darovi za ljubega Izveličarja, ogledali razstavo. Bog povrni nedeljski trud in dar milostljivemu pokrovitelju družbe stotero in tisočero!

Maribor. Prva predstava Dramatičnega društva v nedeljo, 3. t. m., je dobro uspela. Ljudstva je bilo ogromno. Miklavž je imel veliko dela.

m Maribor. Katoliško delavsko društvo je imelo v nedeljo, dne 3. t. m. društven shod, na katerem so govorili govorniki o škodljivosti kartelov.

m Maribor. Živinski sejmi v Mariboru se sedaj zopet redno vrše. Na sejnem zadnjem sredo je prišlo mnogo kupcev, a prignalo se je le malo živine. Svinjski sejmi se vrše vsako soboto in so navadno dobro obiskani.

m Sp. Sv. Kungota. Dne 28. novembra t. l. je bil blagoslovljen nov križ, ki ga je dal postaviti gosp. Anton Kröl, veleposestnik v Cirknici, na mestu prejšnjega zastarelega križa. To je v teku dobrega leta že četrto javno znamenje in tukajšnji obmejni župniji, ki je bilo prenovljeno in cerkveno blagoslovljeno. To kaže, da je sv. katoliška vera med tukajšnjim ljudstvom močno ukoreninjena in je pruski protestantizem ne bo mogel izpodkopati, naj ga Švedmarka še tako podpira in širi.

m Gor. Sv. Kungota. Ljubeznjivi oče župan občine Slatinski dol, Giuseppe Pascolo, je imel zadnje dni zopet veliko delo. Trdil se je na vso moč, da bi spravil vse svoje na volitev za osebno dohodninsko komisijo, ki se je izvršila v ponedeljek, dne 27. nov. Vsak volilec je moral v Maribor, da se pomnoži pri g. Pascoli upanje na zmago nad Slovenci. A tokrat se je dobri mož hudo vrezal. Slovenci smo dobili, kakor sem ravnokar izvedel, nad 250 glasov za našega Piškega in Krambergarja, a posilince so — pogoreli. No, je že pač tako na tem božjem svetu, da posilincem ne gre vse po sreči!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Žalostno so peli naši zvonovi dne 2. grudnia ter naznanjali žalostno novico, da nam je vzela smrt enega izmed najboljših udov tukajšnjega Izobraževalnega društva, namreč 20-letnega mladeniča Miroslava Klemenčiča. Pokojnik je slovel zaradi svojega lepega vedenja, posebno pa kot eden izmed najboljših igralcev pri tukajšnjih društvenih veseljih; vključ svojimi boleznimi je še igral, in sicer tako izvrstno, da se je vse občinstvo čudilo njegovemu dovršenemu nastopu. Kmalu potem se ga je polotilo pljučno vnetje; mnogo je trpel, toda še med boleznijo ni opustil branja društvenih knjig. Dne 30. novembra mu je bela žena s svojo ostro koso preseka-

la nit življenja. Dragi mladeniči naše fare! Mladi pokojnik naj vam bo v prelep vzgled; če se bomo tako ravnali, bomo pač tudi enkrat lahko dali odgovor. [Pokojnikovim staršem in trem sestricam pa naše iskreno sožalje. — Sveti mu večna luč!]

Marija Snežna na Velki. Na Ploderšnici je dne 28. novembra umrl kmet Franc Nikl. Ves razgret je pred nekaj čnevi šel v klet, spil kozarec mošta ter se s tem tako hudo prehladil, da je na naslednjih vročinskih boleznih umrl.

m Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 29. novembra je bila poroka Avgušlina Dvoršak in Elizabete Krajnc, vdove Pesel. Vrlo naračni in krščanski hiši veliko sreče in božjega blagoslova! Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 7 K 80 vin.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Trojiški posilince so držali za nosove. Pričakovali so, da bo moral učitelj Klemenčič klečepaziti pred njimi in prav lepo prosjačiti za stanovanje. Hoteli so že, da bi moral ravno oditi od Sv. Trojice. No, ta bi bila lepa! Vaša mogočnost je preveč dvomljiva, gospodje, da bi vi lahko pometali z nami. — Pobriganje se raje malo za razmere na pošti. Vprašamo nadalje, ali smejo pismonoše agitirati v službi in raznašati „Stajerca“, na kar bi prav ponižno opozorili državnega pravdnika. — Opozarjamo nadalje, da mora vsaka posojilnica držati uradno tajnost in da mora biti pri dajanju posojil merodajno, ali je posojilo varno, ne pa, ali bodo dotičniki nemško volili. Tako postopanje je pravo ter zasluži zaupanje ljudstva, drugo pa ne.

m Iz Slov. gorice. Zadnji čas nam prihajajo vedno pritožbe, da naši naročniki v področju trojiške pošte ne dobivajo našega lista redno v roke. V našem uradništvu sta se zglasila pred par dnevi dva naročnika, ki sta se pritožila, da manjka pogosto notranji del lista, na katerem so dopisi. Drugi se zopet pritožujejo, da dobivajo list neredno, še-le črez — par tednov. Ker ne moremo naravnost sumiti, iz kakšnega vzroka se dogajajo te nerednosti, bomo o tem vprašali pri višji poštini oblasti. Mogoče, da bo pomagalo. Omenimo, da upravnništvo list vedno redno pošilja vsem naročnikom.

m Sv. Anton v Slov. gor. „Stajerca“ dobi redkokrat kak dopis od Sv. Antona, pa še takrat ne zna nič drugega, kot obrekovati ljudi in trositi laži. Tako med drugim tudi laže o Roisu, kmetu v Brengovi. Da bi se bil kedaj Rois silil za podnačelnika trojiške posojilnice, dalje, da bi se bil Rois v Ptuju hvalil, da ima naložen denar, je tudi laž. Kar se pa denarja samega tiče, ga ima „Stajercer“ dopisnik gotovo manj ko Rois. Nadalje piše dopisnik, da nima niti vinarja vložnega. Kako neumen je ta možiček, se vidi iz tega, ker ne ve, da mora imeti tisti, ki ima volilno pravico, vsaj delež vloža. Kar se tiče posojila na tisočake, se dosedaj posojila na tisočake niso dajala in tudi Rois tako velikega posojila ni potreboval. „Stajercer“ naposled tudi laže, da se je Roisu s tovarišem na potu slabo godilo. Res pa je, da se jima ni nič zalega zgodilo, in obadva ostaneta, kakoršna sta bila, pa naj umazani ptujski list piše o njih, kar hoče. Pаметen človek se tako za „Stajerca“ nič ne zmeni.

m Sv. Anton v Slov. gor. Kaj pa naše Bralno društvo? Ob zadnjem običnem zboru nam je obljubilo, da nas bo lahko sedaj v šolskih prostorih večkrat razveselilo s kako predstavo. No, zdaj pa zopet prihaja dolg zimski čas in gotovo bodo imeli naši mladeniči in dekleta priložnost, nastopiti. Antonjevcani smo ja radi veseli. Torej na svidenje o Božiču.

m Iz St. Lovrenca nad Mariborom. Okrajna cesta se že popravlja! Škarpa je tuintam že stesana, znižana, da bi se voda takoj iz ceste cedila. Še enkrat opozarjamo na tri cestne nedostatke: 1. škarpa je na mnogih krajih previsoka, je kakor jez, ki zadržuje vodo na cesti; 2. jame ob kolonijah so polne vode in blata; naj se večkrat s trdim kamenjem zasujejo; 3. drevje ob cesti dela preveč sence, zato povzroča vlago in muho; naj se poseka in spravi za drva.

m Sv. Lovrene nad Mariborom. Karl Baumgartner, mesar in krčmar, bi rad postal tržki župan. Mogoče bode šlo, a za trg koristno ne bo. Ima predrage načrte: popolnoma nemško šolo, dragocen vodovod, politično zatiranje Slovencev. Samo nemška šola je za naše kraje nepotrebna, ker imamo dvojezično slovensko šolo. Vodovod stane veliko denarja, ki pa splošno primanjkuje. Zatiranje Slovencev pa je nemogoče, ker so Slovenci čuječi in močni. Gospoda Michelitsch in Löschnig, ki vaju vsi spoštujemo kot moža pravice, ne dajte se vjeti v pol. zanjke Baumgartnerja in njegovih pomočnikov.

m Iz Lehna pri Ribnici. Pozor! Tukaj imamo slovensko šolo. Nedavno je pometal šolske peči šentlovrenški dimnikar Poglič. V njegovih izkaznih bukvicah se navadno podpisuje lastnik ali oskrbnik hiše, v kateri se ometa. Med raznimi podpisi Lehnčanov se pa blišči velik pečat naše šole s to-le vsebino: „Schulleitung Lehen“. Kdo pa je naročil samo-nemški pečat? Ali naj iz tega sklepamo, da so morda tudi šolski zapiski vsi nemški. Gospod šolski vodja naj nam da odgovor pri prihodnji seji krajnega šolskega sveta. To zahtevamo mi lehenški kmetje, dimnikar Poglič pa naj pošlje svojo knjigo!

m Izpod Velke. V naročje katoliške cerkve, katero je zapustil pred tremi leti, se je povrnil z ženo in otroci vred Ignac Weiland v Lonču, bivši tukajšnji prozni mojster. Cast mu!

m St. Lenart v Slov. gor. Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. bo letos radi sestavljanja letnih računov prekinila uradovanje že dne 17. decembra

1911 ter bo imela po Novem letu svoj prvi uradni dan še-le v petek, dne 5. januarja 1912. 1248.

m St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo dne 17. dec. po večernicah bodo naša vrla dekleta v Slov. Domu predstavljale igro: „Na Marijinem srcu“. Domačini in sosede, pridite vsi!

m Selnica ob Muri. V nedeljo, dne 10. dec. pride k nam naš državni in deželni poslanec Ivan Roškar, da nam poroča o svojem delovanju. Shod se bo vršil ob pol 3. uri pop. v gostilni g. S. Schmidta. Pridite vsi Selnčani, Cirberžani, ter bližnji in daljni sosodje.

Ptujski okraj.

p Ptuj. V ptujskem okraju je kuga-slinovka popolnoma prenehala. Radi tega je dovoljen zopet prost promet z živino. Čakali smo itak dovolj dolgo. Sedaj pa pazimo, da se slinovka zopet na novo ne zaneše v naše kraje.

p Ptuj. Bil sem navzoč na marsikaterem Miklavževem večeru, a kaj tako mičnega, kakor dne 2. decembra, pa že dolgo nisem videl. Nastop otročičev je bil res lep. Čestitamo lahko v imenu vsega navzočega občinstva malim umetnikom in umetnicam.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Žalostno vest je naznanil zvon v savski kapelici dne 27. novembra ob 3. uri popoldne ter vabil občane za rešitev Toplakove hiše, ki je bila v plamenu. Ogenj, o katerem se ne ve, kako se je zanel, se je tako naglo širil, da ni bilo mogoče česa rešiti. Razun pluga, s katerim je bil gospodar na njivi, je pogorelo vse z gospodarskim orodjem vred. Predno je bilo polnoči, ni imel ubogi, zadolženi nesrečnež drugega, kakor kup žarečega pepela. Zavarovalnina je zelo majhna. Za svinjske hleve stesane les so mu tesarji par dni prej zložili v uto; tudi to je zdaj pepel. Žalostno je bilo videti, ko so prinesli z božjo pomočjo, na blazini iz plamena že dolgo časa bolno gospodinjjo, Toplakovo pridno ženo. Kdor čuti žalost in grozno nesrečo s svojim bližnjim, naj stegne svojo darežljivo roko nad ponesrečenim Antonom Toplak, posestnikom v Saveh, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. Za vsak dar se že naprej izreka: Bog plati!

p Obrež pri Središču. Shod S. K. Z., ki se je vršil v nedeljo, dne 3. decembra, v gostilni g. Marčec v Obrežu, se je kljub vsem liberalnim spletkarjam in nepoštenostim, s katerimi se je hotelo preprečiti shod, izborni obnesel. Udeležilo se je shoda nad 200 zborovalcev iz Obreža, Šalovec, Sv. Bolfenka in Središča. Predsedoval je shodu kmet M. Kunst iz Šalovec. Prvi je govoril naš rojak, vlč. gospod I. Ozmeč. Najprej je omenil, kako je žalostno, da je njemu kot domačinu v njegovi rojstni vasi gostilničar g. Rakuša zadnji hip odpovedal svoje prostore in hotel tako zabraniti shod. Potem je obširno govoril o jezikovnih in gospodarskih krivicah, ki nam jih zadaja nemška večina v štajerskem deželnem zboru in dokazal s številkami, da imamo Slovenci pravico plačevati deželne doklade, koristi od dežele pa dobivajo le Nemci. Za meščanske šole izda dežela letno 100.000 kron, od katerih nimamo Slovenci nobenih koristi. Zahteva se delitev deželnega šolskega sveta. Nova deželna bolnišnica se zida že 10 let, proračunjena je bila na 5 do 8 milijonov kron, stala pa bo gotovo do 30 milijonov. Zopet nam pretijo novi davki. Nemci bo do delali dolgove, in mi Slovenci naj bi jih mirno plačevali? Nato nastopi naš državni poslanec gosp. M. Brenčič. Spominja se volilnega boja, zahvaljuje se volilecem, ki so v tako hudem boju, kakor je bil ravno pri nas, stali zvesto in pogumno na strani S. K. Z. in jih bodri naprej v boj zoper naše verske in kmečke sovražnike. Potem poroča obširno o svojem delovanju v državnem zboru, oziroma odsekih, našteva razne nujne predloge, ki jih je stavil s svojimi tovariši v korist svojih volilcev. Razprava o draginji je vzela mnogo časa v državnem zboru, vendar se pa ni odpravila, ker iščejo socialni demokrati vzrok draginje tam, kjer ga ni, namreč pri kmetih. Nadalje govori o slabih razmerah pri sodnjah; nam Slovence naj se daje slovenski sodniki. Število uradnikov naj se zniža. Dovolj naj se davek na šampanjec in avtomobile. Končno priporoča boj slabemu časopisju, posebno hinavski „Slogi“, ker do sloge bomo prišli le takrat, ko ne bo več liberalnih listov med našim ljudstvom. Predno zaključijo shod, predlaga predsednik zaupnico poslancem S. K. Z., ki je bila enoglasno sprejeta. Shod se je vršil v popolnem redu in končni uspeh shoda je bil ta, da se je osnoval krajevni odbor S. K. Z. „Slov. Narod“ se posmiha posl. Ozmeču in Brenčiču, češ, da nista imela shoda v narodni gostilni. Kako narodna je Venigerholcova hiša, kjer so zborovali liberalci, dokazuje dr. Venigerholz, ki je vodja Nemcev in nemškutarjev v St. Ilju. Torej le pametni bodite, središki liberalci!

p Središče. Naši središki liberalci so bili pretekli teden kakor obsedeni. Napovedan Brenčičev shod pri Venigerholcu jim ni šel v glavo. Več dni se je trudila neka znana oseba, ki je dobila pri volitvah v deželni zbor brco, da je dobila podpis g. Venigerholca na svojo, sicer s spremenjeno pisavo spisano odpovedno pismo. Gospodje, s tem, da ste onemogočili shod pri g. Venigerholcu, ste jasno pokazali, da se bojite resnice in pravice. Ljudstvu ste hoteli zamašiti ušesa in zavezati oči, tako zaslepljene reveže vlečete s silo s seboj v liberalno mlakužo. Potem si pa še upate govoriti o „klerikalnih bakih“. Za danes dovolj, ako bo potrebno, se še vidimo. Zdravil!

p Velika Nedelja. Okrožni zadrudni shod se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih pri Veliki Nedelji. Predava g. nadrevizor Pušenjak iz Maribora. Vabijo se vsi zadrudarji, da se shoda udeležijo.

Slovenjgraški okraj

s Slov. Gradec. V Slov. Gradcu sta dve šoli, dekliška in mestna, ki se kaj rada imenuje „nemška“, in ne zastoj, saj je tu učen jezic nemški. Mi bi ne imeli nič proti temu, če so si slovenjgraški Nemci za svojo deco sezidali nemško šolo, čudno je le to, da obiskuje to šolo nad polovico slovenskih otrok iz okolice. Le pojdi pred šolo proti St. Martinu, Starem trgu ali Pamečam, pa boš srečal celo procesijo otrok, ki te ali nič ali pa nemško pozdravijo, takoj jih spoznaš, da hodijo v nemško šolo. Kdo pa je temu kriv? Seveda v prvi vrsti nespametni in brezvestni stariši, ki prodajo svoje otroke za par cunj, ki jih le-ti dobijo o Božiču za darila v nemški šoli; so zopet stariši, ki so tako nespametni, pa mislijo, če se otrok nauči blebetati par nemških besed, da ga bo že to edino osrečilo, da mu bo že radi tega ves svet odprt, če ostane drugače tudi največji butec. Ker pa manjka tem starišem navadno pravega spoznanja, naj bi drugi za to skrbeli, da jih poučijo. V prvi vrsti imajo dušni pastirji itd. dolžnost, saj so te izgubljene ovce tudi njim v varstvo izročene. Kaj bo iz teh otrok brez poveljne verske izobrazbe? V šoli, kjer se vse nemški uče, se ne bodo nikoli naučili dosti krščanskega nauka. Otroci, ki bodo izšli iz te šole, bodo enkrat njihovi najslabši farani, štajercijanci bodo, ki so pa navadno najslabši kristjani. Tudi gg. učitelji naj bi kratkovidne stariše poučili, kako pogubno je za njih otroke, če zahajajo v nemško šolo. Bilo bi pač žalostno, naravnost izdajalsko, ko bi gosp. učitelj rekel: Naj gredo le otroci v nemško šolo, pa se meni ni treba z njimi jeziti. Pa tudi drugi vplivni možje v občini naj pri svojih sosedih in znanih zastavijo pametno besedo, da odvrnejo to sramoto od svoje občine. Vsem narodnjakom pa, zlasti premožnejšim, bi to-le tiho povedali na uho: Ne imejte narodnosti le na jeziku, ampak jo tudi v dejanju pokažite. Darujte kaj za uboge otroke v svoji občini, da ne bo treba njih starišem jih prodajati za šulferajnske groše. Ob priliki poročamo o tem še nekaj več. Mogoče izvemo do tedaj tudi ime tistih starišev, katerim so nemški groši ljubši, kot blagor njihovih otrok. — Okoliški kmet.

s V Vuzenici so otvorili minoli ponedeljek nepotrebno pomemnevalno iz 39 otroci. Ze prvi dan so pokazali ti otroci zapeljanih starišev, ko so se drli mimo stare šole, ki jim je izkazala že toliko dobrot, kaj da se bodo v novi naučili. Slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Slovenjem Gradcu opozarjamo, da se vrši pouk nemške šole v gostilni. Kdaj se je vršila kolavdacija za te prostore? Nam ni znano, morda bode o tem kaj več vedelo c. kr. okrajno glavarstvo.

Brezno. Občinski most čez Dravo (dolga približno 120 metrov, stane okoli 140.000 K; delo tovarn Küppers in Wagner v Gradcu) je dogotovljen, oblastveno preskušani in prometu odprti. Zadnji zanet na mostu je pritril posestnik Andrej Vezovnik, po domače Rižnik, ki je bil med delom velik dobrotnik delavcev. „Spodnji“ brod je prenehal, „zgornji“ še ostane. Državna cesta med vasjo in postajo je na dveh krajih že popravljena, a na tretjem se bo uravnala prihodnje leto. Pri obojnem delu je bilo par nesreč, pa le manjših, smrtnih ne.

s Dravska dolina. Železniški uradniki na postajah koroške železnice se še vedno sklicujejo na nek svoj višji odlok, da mora le nemško biti zapisan kraj, kamor kdo pošlje blago, češ, da uradniki ne morejo vedeti slovenskih imen (ubogi Pohorec pa naj jih ve!). Lepo prosimo, v tej zadevi dobro izvežbanega g. dr. Benkoviča, naj dožene, če res obstoji za koroško proggo taka določba, in če jo imajo, naj jo, kakor druge železniške določbe, prilepijo javno na svoje stene po kolodvorih, da se bomo ne plačani, ampak le plačujoči hribovci, mesto plačanih gospodov začeli učiti nemških skovank.

s Remšnik. Še ni ravno dolgo, kar smo premišljevali na vernih duš dan usodo naših dragih rajnih, pa že zopet se je oglasila v naši sredini neusmiljena bela žena in nam ugrabila mladeniča Simona Hebl ravno v cvetu njegovega življenja. Bil je naš rajni Sima v vsakem oziru vzgleden mladenič, več let zvest ud Marijine družbe in res vreden, da ga tudi po smrti ne pozabimo. Že več let ga je mučila žledena bolezen, katere se je mislil na ta način iznebiti, da je šel v Gradec v bolnišnico, pa žalibog prepozno, kmalu po operaciji je umrl. Nismo ga mogli sicer spremljati k zadnjemu počitku, ker je bil pokopan v Gradcu; zato smo napravili v domači cerkvi malo slovesnost v spomin in v pomoč blagemu Simonu. Prav k obilnemu številu so se zbrali fantje in dekleta naše Marijine družbe okrog črno ovite Marijine zastave pretečeni četrtek, dne 23. t. m. k službi božji. Res ganljivo in hvale vredno je bilo tudi to, da so skoraj vsi udje Marijine družbe pristopili k svetemu obhajilu in ga darovali duši rajnega. Po odpetem „libera“ so imeli pri tumbi tudi č. g. župnik ganljiv nagovor na Marijino družbo, v katerem so v prisrčnih besedah povdarjali, kako je ravno rajni Simon zvesto izpolnjeval dolžnosti do Boga, do bližnjega in do samega sebe. Stavili so ga za vzgled vsem družbenikom in jih opominjali, kako morajo slediti stopinjam Simona, ako hočejo enkrat postati krščanski gospodarji in gospodinjje. Posebno pa so še povdarjali na rajnem Simonu njegovo zvesto izpolnjevanje četrte božje zapovedi: Spoštuj očeta in mater! Ta zapoved je bila rajnemu nad vse sveta, ni sicer prejel plačila za zvesto izpolnjevanje te zapovedi na tem svetu; da bode dolgo živel in da mu bode dobro na zemlji! Gotovo pa ljubi Bog ni pozabil na plačilo na onem svetu. Ginljive besede, pri katerih so bile oči vseh rosne, so pa-

dale gotovo tudi na rodovitna tla in bodo obrodile obilen sad pri naši mladini. S to malo slovesnostjo so pa pokazali naši vrli mladeniči in dekleta, da jim je bil rajni Simon blag sotovariš, zato mu bodi zemlja lahka, čeprav ne domača!

s Na Muti prirede dne 10. t. m. ob pol treh popoldne v poslopiu slov. šole otroško veselico, katere čisti dobiček je namenjen slovenskim šolarjem. Otroci pojejo, deklamujejo in uprizorijo zanimivo otroško igrice. Nazadnje nast. p. sv. Miklavž, ki obdaruje otroke. Stariši in vsi prijatelji slovenske mladine, ne zamudite te prireditve!

s Muti. V nedeljo, dne 17. decembra po drugem opravilu ima g. drž. in dež. poslanec dr. K. Verstovšek zbor vanje v slovenski šoli. Kmetje iz celega marnberškega okraja udeležite se tega zborja, da slišite enkrat poročilo o delovanju svojega poslanca.

Konjiški okraj.

k Konjice. Našokraj vedno napreduje v narodnem oziru. Skoraj vse občine so v rokah slovenskih kmetov. Posebno pa veseli konjiške rodoljube, da so žiče zopet naše. Živio!

k Spitalič. Na potu k poroki je bil dne 27. nov. zadet od kapi ženin Jakob Kukovič. Le s težavo so ga z drganjem spravili k sebi. Nevesta se ni ločila od njega, dokler ni okreval.

k Spitalič. Špitaletani se veselimo in čestitamo bojevitim sosednjim Žičanom na krasni zmagi pri občinskih volitvah. Čim hujša je bila borba, tem sijajnejša je zmaga. Ob tleh leži torej poražena Čučkova liberalno-štajercijanska stranka. Naj počiva v miru! Želimo le še, da v kratkem izginejo vsi sledovi nemškutarije. V soteski zelo pačijo narodno lice Žič napisi, kakor I. M. Stein Preher. Ali ni lepši drugi: I. K., kamenar?

k Spitalič. Naša šola je ena najlepših v celem konjiškem okraju. Toda manjka ji pitne vode. Voda iz šolskega studenca ni vžitna, je smrdljiva. Otroci morajo leto in zimo nositi in piti od drugod vodo, ki tudi ne odgovarja zdravstvenim naredbam. Šoli zdravo pitno vodo!

Celjski okraj.

c Celje. Nezaupnica nemških državnih uradnikov poslancu dr. Benkoviču. Dne 1. t. m. so zborovali nemški državni uradniki v Celju; kakor se bere v časopisih, ropotali so zoper poslanca dr. Benkoviča in Slovenski klub v državnem zboru sploh ter končno sklenili, izreči svoje ogorčenje poslancu dr. Benkoviču, ker v državnem zboru drži s stranko, ki ne ustreže kar meni nič tebi nič pretiranim zahtevam nemškega državnega uradništva. Zborovanje so priredili tako, da dr. Benkoviču ni bilo mogoče, se ga udeležiti. Privoščimo nemškim uradnikom njihovo veselje, izrekati nezaupanje našim poslancem; tem ne škoduje.

c St. Jurij ob južni železnici. Okoliška požarna bramba se je v nedeljo, dne 3. decembra na obnem zboru ojačila ter se obeta lep napredek tega potrebnega društva. Odbor je sestavljen iz zanesljivih in poštvalnih mož, vodstvo je v spretnih rokah, moštvo obstoji iz čilih mladeničev. Upamo, da se občina sedaj brizgalne usmili, katera je postala, kakor smo že povedali in vsakdo ve, vsled zanikarnosti nekaterih, ki se pa zdaj delajo lepe, nerabna. — Župana Pisaneca napadajo radi slabe ceste in razsvetljave v trgu. Dopisnik „Nar. Lista“, primi za lase one, ki so ti bližje, ki nočejo denarne skupnosti trga z Bezovjem. G. župan vam iz občinske blagajne ne sme pokrivati vseh teh stroškov, dokler imate vi svojo tržko blagajno, v to ne privolimo davkoplačevalci. Ali ste g. župana kaj vprašali tedaj, ko ste pobrali po trgu svetilke in jih spravljali k Cestnemu Jožku na Ciril-Metodovo slavnost? Tja se že spravijo, ali nazaj jih počasi devljete. Kolikor jih je pa že našlo zopet svoje mesto, se drže nekatere že tako klaverno nagnjene v stran, kakor bi hotele povedati, da tudi liberalci tisto noč svojih težkih glav niso bili kos dolgo po konci držati.

c Gradisce. Naš somišljenik Miha Bikovšek je dne 2. decembra našel pri svojem vinogradu v Strazah pri Dramljah popolnoma zrele jagode. Pač redka prikazen v pozni jeseni.

c Sv. Ema. Letina pri Sv. Emi je bila letos izvanredno slaba; kar se tiče travnikov in njiv, pa tudi v vinogradih se je polovico manj natrgalo, kakor je poprej kazalo. Dobrota vina je pač penava, kakoršne že dolgo ni bilo. Pričakujemo torej letos vinskih kupcev iz tujih krajev, katerim še ni znana dobrota vina, katero raste okoli Sv. Eme in Sv. Urbana. Čeravno so bližnji vinotrčci jemali že od nekaj vrednost domačega vina zavoljo svojega trgovanja, da ne bi prišli drugi kupci in jim vino prevzeli, ali ceno podražili njim na škodo. Pridite torej kupci iz raznih krajev ter se sami orepičate o dobroti šentemskega vina. Ako se enkrat prepričate, ostanete gotovo vedno naši odjemalci.

c Polzela. Naše srborite liberalce, katerih edini bog je „Narodni List“, vprašamo za danes samo sledeče: Koliko poštnega denarja je pa smela neka hči zmakniti, da so ji prisodili 15 mesecev ričeta? Zakaj hočete „duhoviti“ sad ene izmed vaših obesi naših občin na vrati? Kaj pripoveduje šeneški gozd od ene vaše lepote in njeno izgubljeno pismo? Zakaj pravi ena izmed vaših, da se je nalezla od svojega gospodarja neke posebne bolezni? V kakšnem spremstvu pa je vandra na Tirolski neki naš fant, ki si je pridobil neke blizu v Savinjski dolini svojo slavo? Na kak način si „pridobijo“ vaši sinovi kot trgovski učenci lepe tolarje, zakaj pisarijo domov: „Pi-

šite mi, da ste mi poslali denar za obleko“, zakaj izginjajo zlate ure itd. — Mi ne pripomnimo za, danes k temu nič več, pregovor pa pravi: „Gliha vkup štrih“, in „Kakšen les, takšen klin“.

c Iz Koti. Pred kratkim sem se vozil po savinjski železnici skupaj s človekom, ki je zabavljajl čez vse, kar misli in čuti katoliško. Ko je nanesel pogovor na dr. Korošca, se je zopet začel jeziti, zakaj je on naš poslanec. Jaz sem mu rekel, da prejšnji naš poslanec ni nič storil za nas, pa mi je dejal: Nič ni naredil, pa hmeljar je bil. Ker sem jaz trdil, da hmelj že itak znamo obdelovati brez g. Robleka in dr. Korošca, mi je zopet rekel, da le na hmeljske cene misli. Na vprašanje, če so hmeljske cene s savinjskim poslancem kaj v zvezi, je odgovoril, da je to vse od poslance odvisno. Jaz sicer tega nikdar nisem verjel ter ne bom verjel in tudi sedaj ne verjamem, toda iz stališča liberalne modrosti in v smislu liberalcev kličem: Hvala Bogu, da imamo dr. Korošca za poslanca! Zakaj ko je bil dr. Korošec izvoljen, je bil hmelj po 8 kron, ko pa je bil Roblek izbran za poslanca, je bil hmelj po 8 grošev.

c Braslovce. Nekemu možu iz Topovelj svetujemo, naj posvari svojega sinčka, da ne bo izžival ljudi s svojim „Heil“; saj se mu ne ozdravi niti na njegov „Guten Tag“, kakor se je zgodilo eno minolih nedelj. Mi namreč vemo, da je ta fant eden najslabših učencev, kar jih obiskuje in hodi v nekdanji Jelenov hlev, oziroma v sedanjo šulferajnsko šolo, toda za izzivanje poštenih ljudi je takšna stvarca najbolj priprava. Ob drugi priložnosti bomo natančneje govorili.

c Smartno na Paki. Občinski odbor v Smartnem na Paki je imenoval vlč. g. Jožeta Musija, kaplana v Smartnem, ter g. Martina Pirtošeka, 16letnega župana te občine, častnim občanom. Dne 11. nov. je polnoštevilni občinski odbor imenovanima podelil tozadevne diplome. Pri tej priložnosti je vlč. g. Josip Musi daroval občini 100 K za razne blage namene.

c Gornjegrajski okraj. Zaradi dolgov okrajnega zastopa se nekdo v „Nar. Listu“ izgovarja, češ, da je cesta klerikalnih občin Ljubno, Luče, Solčava kriva, da se je okrajni zastop zadolžil in napravil toliko dolga. No, to je stari, obrabljeni „lašter“, ki pa ne vleče več! V pojasnilo to-le: Cesta Ljubno, Luče, Solčava je bila proračunjena na 108.000, rečem na ensto osem tisoč kron. Če bi se bilo to dela izročilo kakšnemu podjetniku, bi se šlo za to svoto ali k večjemu za 1000 kron več. Naši naprednjaki so pa hoteli delati cesto v lastni režiji, akoravno so imeli v tem oziru že slabe skušnje, in so to proggo v lastni režiji res srečno ali nesrečno dodelali za svoto 200 tisoč kron, reci dvestosedeset tisoč kron. Kako se je mogel proračun za tako ogromno svoto prekoračiti, ne bomo preiskovali. Omeni naj se le, da je dobil nek gornjegrajski odbornik 7000 K za les za prirance, kole itd., ki ga je vozil z Gornjega Grada na to proggo; tedaj les je vozil v kraj, kjer je dosti dobrega in cenejšega lesa! Torej ni cesta Ljubno, Luče, Solčava kriva tega ogromnega dolga po 300.000 K, ampak liberalno gospodarstvo. Cesta je stala 200.000 K, nekaj podpore je okraj že dobil! Tedaj od kod ta ogromni dolg 300.000 K? G. Turnšek ml. dotični liberalni dopisnik opozarja na 4. božjo zapoved? Mi bi priporočali liberalcem neko drugo božjo zapoved!

c Luče. Tukaj se je obesil 14 let star fant Fr. Sinica. Služil je za pastirja pri kmetu Simonu Petek, p. d. Sadošak. Iz šale si je napravil na nek, še ne en meter visok drog pas, in se je obesil. Zraven sta bila 7 let staro dekle in 3 leta star fant, ki sta ga zelo prosila, naj tega ne stori. Stariši, dajte več nauka svojim otrokom, da se ne bodo dogajale take nesreče.

c Solčava. Letošnjo jesen smo začeli staviti šolo in delo pod vodstvom gosp. Gregorja Plesnika dobro napreduje. Zalostno je le dejstvo, da bodo morali stroške iz večine trpeti kmetje, posebno, ker so največji davkoplačevalci najbolj oddaljeni od vasi, zaželjene koristi pa ne bodo vlekli od nje radi slabih poto, oddaljenosti in snežnih plazov. Rabili jo bodo najbolj vaščani, ki bi se pa tuintam nad marsičem radi izpodtikali. Pa, četudi ni bilo dosedaj šole, ni treba misliti, da smo vsi analfabeti, ampak v večjih občinah nimajo naročenih toliko političnih in gospodarskih časnikov, Mohorjevih knjig in drugega berila, kakor pri nas. Letošnje leto so tudi merili potrebno cesto v Logarsko dolino. Pa Bog ve, kdaj bo še prišlo do dela? Cesta bi se izplačala že zaradi turistov in tujcev. Kaj bi pa koristila domačinom, posebno, če bi bila zveza s Koroško, ve le ta, ki pozna razmere. — Velika škoda je tukajšnjim živinorejcem zaprtje sejmov, posebno na Koroškem, dasi v fari še ni slinovke.

c Rimske toplice. V torek, dne 28. novembra ob 4. uri popoldne se je pri skladanju železniških tračnic zgodila tukaj velika nesreča. Zlomila se je namreč podlaga, na kateri so bile naložene tračnice. Na njih so pa stali štirje delavci, ki jih je potegnulo s seboj. Bila sta dva brata Repina in dva Cepuša. Eden od teh ima zmečkano nogo. Drugi so manj poškodovani. To je že letos druga nesreča tukaj. Krive nesreče so pa slabe podlage.

c Jurkloster. Naša velika politična občina se je razdelila; iz nje se je porodila nova občina Sv. Lenart nad Laškim, in v naši stari občini je ostalo še 2400 duš. Težka je ločitev. Dolgo smo delali skupno po geslu svetlega vladarja: Viribus unitis — z združenimi močmi. Naj bi se izvajalo to lepo geslo tudi v novi občini, kar ji bo le v korist. Naša občina je v dobrem stanju, zakaj ob ločitvi je bila v stanu, znižati občinske doklade za 20%, prihodnje leto pa